

נבחן שימצאו ברשותו חומרי עזר אסורים או יתפס בהעתקה יענש בחומרה עד כדי הרחקתו מהאוניברסיטה.

אוניברסיטת בר-אילן - הפקולטה למשפטים
תואר שני - מסלול בוגרי כלכלה, מינהל עסקים וחשבונאות
99-625-02 - תשס"ה
ד"ר גדעון ספיר

מבחן - מועד א

הוראות

1. לבחינה שני חלקים, אורך החלק הראשון 40 דקות ואורך החלק השני 140 דקות. בין החלקים תתקיים הפסקה. סך כל משך הבחינה שלוש שעות. לא תינתן הארכה.
2. בחלק הראשון אין להשתמש כלל בחומרי עזר, בחלק השני ניתן להשתמש בכל חומר עזר.
3. חקדישו מחשבכת לתשובה לפני שתתחילו לכתוב אותה.
4. ענו בקצרה אך לא בסיטמאות, תוך שימוש באטמכתאות במידת הצורך.
5. אל תחזרו מן המקום המוקצה לתשובה.
6. בהצלחה!

חלק א - 40 דקות

השיבו על שתיים משלוש השאלות הבאות.

שאלה ראשונה - (15% - מקסימום 1 עמוד)

איזו עמדה נוקט דני סטטמן, במאמרו "שני מושגים של כבוד", ביחס להיקפה הראוי של הזכות, ומחם הסעמים שהוא מביא לביסוסה?

שאלה שנייה - (15% - מקסימום 1 עמוד)

מאז קום המדינה ועד שנת 1992 לא השכיל המחוקק הישראלי לחוקק חוקה, חרף ההחלטה העקרונית בזכות קיומו של משטר חוקתי. והנה לאחר שנות דור בהם נתקעה ספינת החוקה על שרטון, נחלצה הספינה בשנת 1992, עם חקיקת שני חוקי היסוד החדשים. נסה להסביר מה גרם לעיכוב בחקיקת החוקה ומה הוביל לחידושו של המהלך החוקתי, תוך שימוש בתובנות שנדונו בכתה.

שאלה שלישית - (15% - מקסימום 1 עמוד)

I. מהו החידוש שהציע ברק בפרשת לאול?

II. בפרשיות מיטלאל וזבינשטיין חזרו השופטים ברק וחשין (בהתאמה) על אותה טענה - תאר את הטיעון בכל אחד מהמקרים ואת ההקשר בו הועלה.

04/10/04

ועדת המשמעת מזהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו או רמז מילולי ייענש בחומרה

חלק ב

השיבו על שתי השאלות הבאות:

שאלה ראשונה (50% נקודות - מקסימום 2 עמודים)
בראיון שחתפרסט באחד ממוספי הספורט, השמיח הומוסקסואלים, רוסיים, אוטיופים, ערבים, דתיים שלה אזהדים רבים המשתייכים למיעוטים אלה, שחופש הביטוי שלר נפגע, עותר אליכם, שופטי

מהי הכדעתכם?

לידיעתכם: בתוחה העסקתו של בני נקבע כדלקמ ועיתונות) מצידו של השחקן טעונה אישור מוקד

שאלה שניה (50% נקודות - מקסימום 3 עמודים)

בשנת תשנ"ו התקבל בכנסת חוק הסניגוריה הצי ציבורי ארצי, והוקמו לשכות סניגוריה ציבורית

18. (א) זכאי לייצוג בחליך פלילי לפי חוק זה:

(4) נאשם שהוא מחוסר אמצעים לפי אמ והרווחה ובאישור ועדת החוקה, חוק ומ

סעיף 23 לחוק שכותרתו "ביצוע ותקנות" קובע "שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו."

מכת הודאת סעיף 23 הנ"ל הותקנו תקנות הסני 1999 (להלן: התקנות). תקנה 1(א) לתקנות קום לייצוג בהיותו חסר אמצעים, יהיה חייב בתשל

בחן את חוקתיות התקנה.

(Handwritten signatures and notes)

אוניברסיטת בר-אילן – המוקולטה למשפטים
 תואר שני - מסלול בוגרי כלכלה, מינהל עסקים וחשבונאות
 99-625-02 – תשס"ו
 ד"ר גדעון ספיר

מבחן – מועד א

חלק ב – 80 דקות

שאלה (40 נקודות מקסימום 3 עמודים)
 הבה נניח כי הסוכנות היהודית לארץ-ישראל נוהגת להשתתף עם המדינה במימון לימודיהם של נערים ונערות שעלו לישראל, בדרך של העברת תקציבים למוסדות חינוך הקולטים נערים ונערות אלה. המדינה מממנת 75% מהוצאות הלימודים ואילו הסוכנות מממנת את היתרה.

תנועת חב"ד קולטת במוסדות החינוך שלה עולים רבים, מארצות שונות. הבה נניח כי באמצע שנת תשס"ה היא החליטה שלא לקלוט במוסדותיה נערים ונערות שעלו מאתיופיה, כל עוד לא עברו גיור, לחומרה (לדעת מורי הדוראה שבתנועת חב"ד, יש צורך בגיור זה כדי להטיר כל ספק בקשר ליהדותם). משנתקבלה החלטה זו, הפסיקה הסוכנות לאלתר להעביר כספים עבור תלמידים עולים הלומדים במוסדות חב"ד. הפסקת התמיכה נעשתה על-פי החלטה של עצרת הסוכנות, לפיה אין להקצות כספים, במישרין או בעקיפין, למוסדות אשר אינם קולטים עולים מאתיופיה. כפועל יוצא מן ההחלטה, נאלצים מוסדות חב"ד להסתפק במימון המגיע מקופת המדינה.

הנך עורך דין. התקבלה במשרדך פניה של מנהלי מוסדות חב"ד. אנשי חב"ד מבקשים לברר האם ניתן לתקוף את מדיניות הסוכנות. נסה עבור הלקוחות את עלות החקירה הפוטנציאליות והערך את סיכויי העתירה, אם תוגש.

לידיעתך:
 א בחוזה הסטנדרטי שנכרת בין הסוכנות לבין מוסדות חינוך הנתמכים על ידיה, מעוגנת התחייבות הסוכנות למימון 25% מהוצאות הלימודים של תלמידים עולים, אך בצד ההתחייבות נקבע במפורש כי הסוכנות רשאית להחליט על הפסקת התמיכה בכל עת אם מוסד החינוך יפעל בניגוד למדיניותה המוצהרת.

ב. בהסכם שנכרת ביום 22.6.79 בין ממשלת ישראל לבין הסוכנות, נקבע, בין היתר, כדלקמן:
 "תפקידי הסוכנות
 1. אלה תפקידי הסוכנות היהודית:

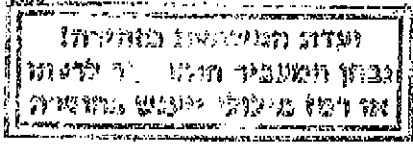
(ה) עליית הנוער, טיפול בנוער והכשרתו;

1. הפלגות הנפלאות
- הפלגות לחינוך
- היגש חיוני או אלהים לכאורה ניתן להסווג שמרמה הפוסט השלישי של תביעה מהסוכנות שתאמץ אותן טענות באישה החינוכית ובתפיסת העולם של חסיד אולם לאמשה מצויה מצויה מצויה
- החיוב של הפלגות כלאומי מתמיכה אקראי תקצוב סבור מעטפת החינוך של חסיד לא הסוכנות ולא שוט אולי אחי אינם אונים מחסיד אולם את מחזקותם כהתנתק
- מסמך הפלגות - לא מצויה בניסיון לתקוף חקיקה ולכן די אם נחשב שהפלגות בעלת מסמך חוקתי אין צורך שנסאן אותה כחוק היסודי פיון מנושא והבאת מובאות
- האם ניתן לחייב את הסוכנות לכאורה היא אולי פשוט
- אהשר להסווג שהסוכנות היא יצרה האופנה של הממשלה ולכן התמיכה היא ישירות כשאר הממשלה ולא צימודו של ערבה בכתבה
- דוגמאות נוספות - שמונה מאפיינים טאכיות 161660 מונולוגין או ציפון ומחוקן הלימודים של התפקיד וחיוניות) פיון באפשיית התקיימותם של מי מהאפיינים (חיוניות

כתחום חינוכי ההסכמ עם הממשלה כמסמך אשפרי 16166609 וראוי לרגביון וכל סיטון אחר
המתקבל של היסטור
• תחולה סקירה - בידיקת אשפיות לפשנות המטכמ מין הסוכנות למסדות החינוך באופן שיכל
את הליכאות אלה להשתתפט מוהתחייבות באופן חד צדדי מנימוך כמו זה שפיא אלה
איכוד שני צינויות ההחלה - תום לה בפילוח חובה וחובה המנוסף לתקנת הצליבות אין צוטק
להשלין שליטה מדוקטרינה החובית

3 איצוים

- מששים בגני המסלולים המסלול הפואליות יכול להצדיק התנהלות הסוכנות חרף החובה לכפד
את הצכות במסלול התחולה העקירה יכול להכביד את החולה
- טיקולית נולדים כמסמך לאיצוין - אה שיטלו התלמידים והלמד שיאמנו מין לבויות לאינפסימ
וישטלו כותקאט איצוין אושקי או אנכי
- נידעש למ ציון האשפיות השימוש טאיתיות מקרפה שהאיצוין הוא מין הצכות לאינפסימ
וממשעות האושקית של המנלון

אוניברסיטת בר-אילן
המקולטה למשפטים

מבחן במבוא לדיני תזוים למסלול המרכז לתואר שני לבוגרי כלכלה, מנהל-עסקים וחשבונאות
מס' קורס: 99-602-01
סמסטר קיץ תשס"ה, מועד ב'
המרצה: ד"ר משה גלברד
משך הבחינה 2 שעות

1. יש לכתוב בכתב יד קריא וברור. הכתיבה תעשה מצד אחד של הדף בלבד.
2. המבחן הוא בחומר פתוח וניתן לתשמש בכל חומר עזר.
3. יש לתכנן תשובות מראש. תשובה מבולבלת תגרע מהציון.
4. אורך התשובה לא יעלה על זה המצוין לצד השאלה.
5. התשובה חייבת להיות מנומקת בקצרה. יש להביא אסמכתאות רלוונטיות (אך לא ציטוטים) מהחוק והפסיקה.
6. כאשר אתם מעלים טיעון כלשהו, הביאו גם את הטיעון שכנגד. גם כאשר אתם מבריעים בעד או כנגד הטיעון, בדקו תמיד כיצד עשוי המשך התשובה להיות מושפע משתי האפשרויות (מקבלת הטיעון, מצד אחד, או מדחייתו, מצד שני).
7. דונו על פי הנתונים העובדתיים הרלבנטיים שבשאלה. שימו לב: לא בהכרח כל הנתונים העובדתיים הם רלבנטיים לצורך הפתרון. מצד שני, אם לדעתכם חסרות עובדות רלבנטיות תכרחיות, ניתן להניח הנחות ולפעול על פיהן. יחד עם זאת, הנכם מתבקשים לענות באופן ישיר, אך ורק לסוגיות הרלבנטיות המתעוררות מנתוני האירוע. תשובות כלליות אינן רצויות. תשובה לא רלבנטית תגרע מהציון.

שאלה מס' 1 (אורך התשובה לא יעלה על 4 עמודים)

חברת קוריאוטו בע"מ היא היבואנית של מכוניות "מייה" המיוצרות בקוריאה. בתאריך 1/10/05 פרסמה חברת קוריאוטו מודעה בעיתון:

"הודמנות ללא תקדים: למכירה כל זגמי המכוניות של חברת "מייה", בנמחי מנוע 1600 עד 2000 סמ"ק, אשר נותרו במחסני היבואן משנת הייצור 2005, בהנחה של 30% ממחיר המחירון של החברה! כל הקודם זוכה! הצעה זו בתוקף עד לתאריך 1/11/2005 או עד גמר המלאי".

ענו על השאלות הבאות (כל סעיף עומד בפני עצמו ואינו קשור לאחרים):

א. בתאריך 15/10/2005 מגיעה רחל למשרדי חברת קוריאוטו. היא כוונת את הדגם בו היא מעוניינת ומבררת האם תוכל לשלם חלק מסכום הרכישה בתשלומים. מנהל המכירות מסביר כי המבצע הוא למזומן בלבד. רחל מציינת בצער כי אין בידה סכום כזה במזומן וחולכת לדרכה. למחרת בערב חוזרת רחל בשמחה ומודיעה כי הצליחה לגייס את כל הסכום. מנהל המכירות מודיע לה, כי בשל היקף המכירות המדהים בשבועיים הראשונים של המבצע, הוחלט באותו בוקר לצמצם את היקף ההנחה ל- 5% בלבד. רחל מגישה תביעה ובה היא דורשת לקבל את המכונית על פי תנאי ההנחה המקורית. דונו בטענות הצדדים. כיצד יפסוק, לדעתכם, בית המשפט?

ב. בעקבות הפרסום מגיע דוד למשרדי חברת קוריאוטו ומתעניין ברכישת מכונית. הוא מתלבט מאד ולבסוף נציג המכירות מציע לתת לדוד הצעה מפורטת בכתב, על מנת שיוכל לשקול בדעתו מספר ימים ולהחליט אם הוא מעוניין במכונית. נציג המכירות מוסר לדוד את המכתב הבא:
לכבוד דוד כהן

אנו מציעים לך לרכוש מכונית מסוג "מייה", דגם 1600xL, שנת ייצור 2005, צבע לבן. המחיר (לאחר הנחה) 86,000 ₪. תנאי תשלום: 10% בתוך שבוע ממועד ההזמנה והיתרה במועד המסירה. מועד המסירה תוך 45 ימים

ממועד ההזמנה. אם בתוך ארבעה ימים לא תודיע לנו כי אינך מעוניין לרכוש את המכונית ייחשב הדבר כהסכמה מצידך להצעתנו זו.
בכבוד רב,
קוריאטו בע"מ.

כעבור שבוע ימים התפרסמה בעיתונות הכלכלית ידיעה כי מזה כמה חודשים מצבה הכלכלי של חברת "מיי" קשה ביותר וכי קיים חשש שהחברה תיכנס לחליכי פירוק ותפסיק את הייצור. במקרה כזה צפויה נפילה ממוצעת של כ-50% במחירי השוק של מכוניות החברה. מיד לאחר שקרא את הידיעה מיהר דוד להתקשר לחברת קוריאטו והודיע כי הוא אינו מעוניין לרכוש את המכונית. מנהל המכירות מודיע לו כי אין כל אפשרות לבטל את הרכישה וכי אם לא ישלם עבור המכונית שרכש תוגש כנגדו תביעה. דוד פונה אליכם ומבקש לקבל את חוות דעתכם ביחס למצבו המשפטי.

ג. האם וכיצד עשויה להשפיע על חוות דעתכם העובדה שדוד הוא בן 17?

ד. הניחו כי בעקבות הפרסום הגיעה רחל למשרדי חברת קוריאטו על מנת לרכוש מכונית. זו הייתה המכונית האחרונה מאותו דגם מסוים. מנהל המכירות ידע כי אחותו (של מנהל המכירות) גם היא מתעניינת ברכישת מכונית כזו, אולם היא טרם החליטה סופית. מצד אחד מנהל המכירות אינו רוצה להפסיד את הלקוחה ומצד שני הוא רוצה לשמור את המכונית עבור אחותו. בער לו מעלה מנהל המכירות את הרעיון הבא: הוא יחתים את רחל על חוזה מפורט (שיכלול את סוג המכונית, הצבע, המחיר, תנאי התשלום ומועד המסירה) אך בסוף החוזה הוא יוסיף את התנאי הבא: "מוסכם כי הסכם זה הוא ג'נטלמני בלבד, אין לחברה כוונה ליצור יחסים משפטיים ועל כן ההסכם אינו מחייב את החברה". לפני שהוא מוציא את הרעיון לפועל מבקש מנהל המכירות לברר מה דעתכם על הרעיון?

שאלה מס' 2 (אורך התשובה לא יעלה על 3 עמודים)

חברת תן-גז בע"מ היתה הבעלים של תחנת דלק הממוקמת על כביש ראשי. החברה פרסמה מודעות בהן הציגה את תחנת הדלק למכירה. בעקבות הפרסום פנה ראובן והתעניין ברכישת התחנה. המשא ומתן התנהל בין ראובן לבין שמעון, בעל תחנות והמנהל של חברת תן-גז בע"מ. במהלך המשא ומתן הציג שמעון בפני ראובן את הדוחות הכספיים של החברה לחמש השנים האחרונות. הדוחות שיקפו היקף מכירות גדול של דלקים ורווחים נאים. בעקבות המשא ומתן נחתם בין הצדדים חוזה למכירת התחנה לראובן, תמורת 10,000,000 ש"ח. שבועות מספר לאחר חתימת החוזה, ולאחר שקיבל לידיו את ניהול התחנה, גילה ראובן, לתדהמתו, כי מע"ץ החלה בעבודות לשינוי תוואי הכביש הראשי. לאחר בירורים נוספים הסתבר לראובן כי לאחר השלמת עבודות הסלילה קשה יהיה לראות את התחנה מהכביש הראשי וכי כביש הגישה שייסלל לתחנה עתיד להיות ארוך ומפותל. ראובן חושש לאבדן הכנסותיו ואכן מיד עם השלמת עבודות הסלילה של התוואי החדש ירדו הכנסות התחנה ב-70%. לראובן מתברר עוד, כי בעת ניהול המשא ומתן ידע שמעון על התוכנית לשינוי תוואי הכביש, אך לא סיפר על כך דבר לראובן. ראובן פונה לשמעון, אולם זה דוחה את כל טענותיו בנימוק שמע"ץ פרסמה את תוכניות הסלילה תן כ"ילקוט הפרסומים" והן בשלושה עיתונים יומיים כבר כשנה לפני שנחתם החוזה לרכישת התחנה ולכן ראובן יכול היה לברר זאת בעצמו. ראובן פונה אליכם לייעוץ:

1. האם יש לו עילת תביעה כנגד תן-גז בע"מ?
2. האם יוכל ראובן לדרוש פיצויים מחברת תן-גז בע"מ? מה היקפם?
3. הניחו כי את כל התמורה שקיבלה חברת תן-גז ממכירת התחנה היא שילמה כחוזר הלוואת בעלים לשמעון. לחברה לא נותרו כספים או נכסים כלשהם ולכן אין טעם מעשי לתבוע אותה. האם יוכל ראובן לתבוע את שמעון באופן אישי?
4. האם תשתנה תשובתכם, אם בחוזה המכר נכתב סעיף מפורש בזו הלשון: "מוסכם בין הצדדים שסעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי) לא יחול על חוזה זה"?

ב ה צ ל ה ה !!!

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים

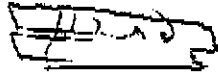
קורס בדיני חוזים למסלול המרוכז לתואר שני לבוגרי כלכלה, מנהל-עסקים וחשבונאות
סמסטר קיץ תשס"ד
המרצה: ד"ר משה גלברד

טבלת ניקוד

ניקוד בפועל	ניקוד מרבי	הרכיב בתשובה
		חלק א
9	9	זיכרון דברים - הכותרת אינה חשובה אלא המהות
10	10	גמירת דעת - הצורך להוכיחה כתנאי לתוקף החוזה
4	4	סימנים המעידים על קיומה (חתימה, תשלום, התנהגות)
4	4	סימנים המעידים על העדרה (חסר-בפרטים והקביעה כי יושלמו על ידי עוה"ד)
2	2	משמעות נוסחת הקשר
10	10	מסויימות - משמעותה ומגמת הריכוך
14	14	עקרון הביצוע האופטימאלי ביחס לזיהוי דירות התמורה
4	4	השלמה נורמטיבית ביחס לפרטים אחרים (מועד, חיובי מיסים וכדומה)
10	10	כתב - קיומה של דרישת כתב מהותית ומגמת הריכוך (על ידי השלמה נורמטיבית)
15	15	העדר הצורך בפירוט הסכום הכספי אם שולם כבר בפועל (אהרונוב)
15	15	זיהוי הנכס בראיות חיצוניות (אהרונוב)
10	10	טענת הטעיה-הטעיה במחדל וסעיף 12 כמקור לחובת הגילוי
15	15	היקף חובת הגילוי (האם הקונה צריך לגלות למוכר? במיוחד כשהמידע זמין)
		האם זו טעות/הטעיה שאיננה אלא בכדאיות העסקה?
		חלק ב
15	15	תחולת סעיף 7 לחוק הבשרות. עסקה במקרקעין על ידי פסול דין (שהיא עסקה שתוקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על פי דין) אין לה תוקף כל עוד לא אושרה בידי בימ"ש.
		נקודות בשיקול דעת הבודק:
7	7	

*נקודות בשיקול דעת הבודק הן מעבר לניקוד המרבי (100) שבמבחן (שיקול הדעת יתחשב במבנה התשובה ועריכתה, במידת ההסתמכות על הוראות חוק ועל פסיקה רלבנטית וכדומה).

98

אוניברסיטת בר-אילן - הפקולטה למשפטים
 תואר שני - מסלול בוגרי כלכלה, מינהל עסקים וחשבונאות
 99-625-02 - תש"ו
 ד"ר גדעון ספיר

מבחן - מועד א

הוראות

1. לבחינה שני חלקים, אורך החלק הראשון 70 דקות ואורך החלק השני 80 דקות. בין החלקים תתקיים הפסקה. סך כל משך הבחינה שלוש שעות. לא תינתן האריכה.
2. בחלק הראשון אין להשתמש כלל בחומרי עזר, בחלק השני ניתן להשתמש בכל חומר עזר.
3. עני בקצרה אך לא בסיסמאות, חוץ שימוש באסמכתאות במידת הצורך.
4. אל תחרגו מן המקום המוקצה לתשובה.
5. בהצלחה!

חלק א - 70 דקות

השב על כל השאלות הבאות

שאלה ראשונה - (15% - מקסימום 3/4 עמוד)

מאז קום המדינה ועד שנת 1992 לא השכיל המחוקק הישראלי לחוקק חוקה, בתחום זכויות האדם, חרף ההתלטה העקרונית בזכות קיומו של משטר חוקתי. והנה לאחר שנות דור בהם נתקעה ספינת החוקה על שרטון, נחלצה הספינה בשנת 1992, עם חקיקת שני חוקי היסוד החדשים. אלו הסברים ניתן להציע להצלחה של שנת 1992?

- ילד ויטואני - הצליח עם מפורים מן הפטריות והחליט להעביר את האוטו לניו יורק.
- מין המשפט - צננה מפק-אייב סקמנות Ackerman.
- הסח נדחת על המחוקק - שיטת ההתקפות הצנוט מאז כפאיה תיפוק לטנת הסח נדחת - אמינות ההפסטה של חלק מילוגי חוקק והסוגיה חוק יסודי פאזט וחירותו אינו משוייך מה שמאפשר לשי הדוקטרינה המקובלת להסכים עם אותן אמינות מדיניות.
- מילק מטולג על האלויות הישנות ומאזל ומיין - לנכח התחזקות של סקטורים שבעבר נחקרו לטובת וטמיה. עולמי חפצים וסכנות השתלשלות על המחוקק מוטמיה בפליטה של שאלות מפתח לבית המשפט העליון, שאליו יקשה יותר על החצים להפתח.
- צינאיקה של לטירה - האתגרים האסוריים. פתית הסכימו לאחד מהחוק פולצאו מפיכיים הדייתים וכלכות לשוויון ולחופש הביטוי וקודמו טק פכויים המקובלים עליהם.

שאלה שנייה - (15% - מקסימום 3/4 עמוד)

א. כפרשת גור-אריה ג' תרשות השניה מעלה השופטת דורנר את הטענה הבאה:
 "אמות-המידה שבפיקטת ההגבלה, ובמיוחד עקרון המידתיות, אינן הולמות איזון בין שתי זכויות-אדם. מטרתן של האיזון האופקי היא להפחית את הפגיעה בשתי הזכויות, וזאת, כאמור, על-ידי ויתור הדדי המאפשר הגשמת השתיים כאחת, אם כי לא בהיקף מלא."

הסבר בלשונך שלך את דבריה של דורנר ואת משמעותם

הית המשפט נהיה לאבחן בין מלכי התקשורת בין מלכי סווי ומאז למין התקשורת בין מלכי האמא שונה המקיפה הפאסון מתקשת פסיקה והסני הכפירה צופני סולנת שמחני פויציות מןלחיס האופן האכתיים הכפירה ולכן אינם מתאימים למצבם של התקשורת בין שתי זכויות (ספר סריים 118 מטאט)

ב. בבג"צ 4769/95 מנחם ג' שר החזכורה שנפסק לאחרונה, אמרה השופטת בייניש את הדברים הבאים:

"הדרישה כי על המחוקק לבחור באמצעי הפוגע בזכות החוקתית במידה שאינה עולה על הנדרש לשם השגת תכלית החוק, אין כוונתה כי על המחוקק להיצמד תמיד לדרגה הנמוכה ביותר שבתחתית הסולם. קביעה כזו, תקשה מדי על המחוקק, אשר לא יוכל לחדור מבעד למחסום הביקורת השיפוטית. זאת ועוד; שאלת המידתיות היא לרוב מסוג השאלות שאין עליהן תשובה מדוייקת ואחידה, שכן היא דורשת מלאכת שקלול והערכה. יתכנו מצבים בהם בחירה באמצעי חלופי הפוגע בזכות החוקתית מעט פחות, עלולה להביא להפחתה ניכרת במידת ההגשמה של התכלית או במידת התועלת שתצמח ממנה, ועל כן לא יהיה זה מן הראוי לחייב את המחוקק לאמץ את האמצעי האמור."

יש שיאמרו כי דבריה של בייניש משווים לפסקת ההגבלה אופי של נוסחת איזון אופקית. הסבר! אכתן ומיינתיות פשני פוגה שמהין האמצעים האפשריים להשגת תכלית-האמצעים יתחרו האמצעים שפוגעו בזכות האדם השמורתה היותר והשמורת הפשוטה היא שהאמצעים הוא עקום ופק מידת הפגיעה בזכות השמורה אולם היינוש פוגענות שם מרכיב האמצעים הוא אסתנה מאונן לה שפוגענות האמצעים שונים לא משפיעה פק של מידת הפגיעה בזכות אלא שם של מידת הפגיעה/השגמה של האמצעים לפחותה השמורת האמצעים האמצעים לא פק את מידת הפגיעה בזכות אלא שם את מידת הפגיעה של האמצעים וייתכן שישמתי אמצעים מסוים למידת שיש אחרים שפוגעים בזכות שחזת מאונן אק יתקפה שמידת הפגיעה של האמצעים שפוגע אצלם מלו משפיעים אמצעים אחרים האמצעים אחרות הינוש פוגענות שפוגענות אמצעים ויתושי פוגע. או שפוגענות פוגענות אמצעים אמצעים הנזק לזכות אלא שם את מקומם השמורת האמצעים פוגענות של איזון האמצעים איזון אופקי!

שאלה שלישית – (15% - מקסימום 3/4 עמוד)
בבג"ץ 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון אמר הנשיא ברק את הדברים הבאים:

"כלל בסיסי של המשפט הציבורי בישראל קובע, כי מקום שפעולת שלטון מעוגנת בתקנה או בהוראת מינהל, מן הראוי הוא כי המדיניות הכללית ואמות- המידה העקרוניות המונחות ביסוד הפעולה יעוגנו בחקיקה ראשית שמכוחה הוחקנה התקנה או נעשתה הוראת המינהל. כלשון 'שכנית' יותר קובע הכלל הבסיסי, כי 'הסדרים ראשוניים' הקובעים את המדיניות הכללית ואת העקרונות המנחים - צריכים להיקבע בזוק של הכנסת, ואילו התקנות או הוראות המינהל צריכות לקבוע אך 'הסדרים משניים'..."

א. מהו השימוש שעשה ברק בטענה זאת בפרשת רובינשטיין?
ביטק השתמך של החקיקה לפיה המחוקק אינו אחראי סמכות להכפפה העניינים יאשוניים לרובים האמצעים. לפיכך אמצעים של הפסאכה שניתנת החוק שיות בשמון אשר השמון לפופ או לחוק שיות אמצעים אחרים לפי הפיפוס האמצעים. השפ לא פוטאק להחליט האופן שפול העניינים של כלל תלמידי הסיבות ולשייך הפספס הפהוס האמצעים של החלטת השפ אינו חוקי!
ב. מדוע הטענה מחקבלת כעת כבסיס להכרעה, לאחר שנדחתה בעבר?
היטק תולה זאת בהשפעה החוקתית חוקי היסוד החפשים אמנך אינך כוללים את הכלל וואט היו כוללים החקיקה הפשנית לאוי הפלל היתה הושכת לחלוטה. כלומר שם ביונש הפופה מצפ המחוקק לנהוש היסוד לה לא היתה אשקתן אולם נראה שפגעת הפק שפוגען של זכויות האדם חזקה את האמצעים הנושאים ומילאה בתוכן את האמצעים החוקתית וכפול ויצא חזקה את השקלה של החקיקה הפישנית והנולדת לאחונה בין שתי הפפלות והאזות האמצעים-חוקיקטו יאשית של יפי המחוקק וחוקיקת אונה של יפי הפפלות והאמצעים מאונן לה שפפסת אינפיקציה חזקה באיחוס לכוננת המחוקק אשקות מן הכלל ולכן. הקפיהה חוזרת של סעיף החוק. אפשר להפיע אשקתן שונה מצו שפוקתלש ספטה אשקתן האולה הקנה אחז שם החזקה

שאלה רביעית – (15% - מקסימום 3/4 עמוד)
מהן שלוש התזות החלופיות שמציג דוד קרצ'מר. במאמרו מברגמן וקול העם לבנק המזרחי: הדרך לביקורת שיפוטית על חוקים הפוגעים בזכויות אדם, כבסיס משפטי אפשרי לפסק דין ברגמן?

- לכל חוק יסודי סגישות נומיאטיביות אל ענין חקיקה פטיליה
- אין מסאד יתוודי לחוקי היסוד אולם הכנסת יכולה לכהול את עצמה היחס לחקיקה סתיודית עם החקיקה טטילה ובית המשפט יכמד הפטילה לו.
- חוק יסודי סגיל של חוק פטיל אק לטת טתנאי שהכנסת נותנת היטוי אטוים לבוונתה להסניק לו סגישות בלט כפי שסטת היחס לסגיל לחוק יסודי הכנסת

ועדות המשמעת מזהירה!
נבחן המעביר רומז עזר לרעהו
או רמז מילולי ייגנש בחומרה

אוניברסיטת בר-אילן הפקולטה למשפטים

מבחן במבוא לדיני חוזים למסלול המרוכז לתואר שני לבוגרי כלכלה, מנחל-עסקים וחשבונאות
מס' קורס: 99-602-01
סמסטר קיץ תשס"ח, מועד א'
המדרגה: ד"ר משה גלברד
משך הבחינה 2 שעות
-----

1. יש לכתוב בכתב יד קריא וברור. הכתיבה תעשה מצד אחד של הדף בלבד.
2. המבחן הוא בחומר פתוח וניתן להשתמש בכל חומר עזר.
3. יש לתכנן התשובות מראש. תשובה מבלבלת תגרע מתציון.
4. אורך התשובה לא יעלה על זה המצוין לצד השאלה.
5. התשובה חייבת להיות מנומקת בקצרה. יש להביא אסמכתאות רלוונטיות (אך לא ציטוטים) מהחוק והפסיקה.
6. כאשר אתם מעלים טיעון כלשהו, הביאו גם את הטיעון שכנגד. גם כאשר אתם מכריעים בעד או כנגד הטיעון, בדיקו תמיד כיצד עשוי המשך התשובה להיות מושפע משתי האפשרויות (מקבלת הטיעון, מצד אחד, או מדרחייתו, מצד שני).
7. דוגו על פי הנתונים העובדתיים הרלבנטיים שבשאלה. שימו לב: לא בהכרח כל הנתונים העובדתיים הם רלבנטיים לצורך הפתרון. מצד שני, אם לדעתכם חסרות עובדות רלבנטיות תכרחיות, ניתן להניח הנתוח ולפעול על פיתון. יחד עם זאת, הנכם מתבקשים לענות באופן ישיר, אך ורק לסוגיות הרלבנטיות המתעוררות מנתוני האירוע. תשובות כלליות אינן רצויות. תשובה לא רלבנטית תגרע מהציון.

שאלה מס' 1 (אורך התשובה לא יעלה על 4 עמודים)

יצחק פרסם בעיתון מודעה ובה הוא מציע למכירה דירה שבבעלותו. ביום חמישי בלילה הגיעה יעל לראות את הדירה וזו מצאה חן בעיניה. בו במקום ערכו הצדדים זיכרון-דברים וחתמו עליו:

ביום 17/10/05

אוסכם בין הצדדים כי יצחק כהן אב"ד לוי את הדירה שבשטחה 130.000 יוא"ד או"מ
האסיה ווא"ד התשלום היום כפי שצוה והוסכם בין הצדדים. חובה אפוא יחתם אצל סוכן היין של
האוכף תוך 15 יום אפקייה בידי יצחק כהן יוא"ד לוי יצחק אולם יצחק איתחיים לא
לפנות את הצי"ק של לחתימה הסופית של החובה אצל סוכן היין.

ולפניהם באנו אל החתום:

יעל לוי

יצחק כהן

כעבור שלושה ימים, ביום ראשון בבוקר, הביאה יעל את אחותה, רחל, על מנת להראות לה את הדירה שקנתה. לאחר סיור קצר בדירה אומרת רחל ליעל כי לדעתה הדירה קטנה וחשוכה וגם הבניין בו היא מצויה ישן ומוזנח למדי וכי היא מציעה לה לחזור בה מהעסקה. יוגירה מכך, תוך כדי הביקור בדירה מתברר להן כי בבניין הסמוך, שחלונות הדירה פוגים לכיוונו, פועל בית מלאכה למוצרי פח שבו עובדת מכונה המקימה רעש מהדיש אוזניים. יצוין כי בעת שנחתם זיכרון הדברים, ביום חמישי בלילה, בית המלאכה כבר סיים את פעילותו ולכן יעל לא הייתה יכולה להיות מודעת לכך. יעל ממחרת להודיע ליצחק על רצונה לחזור בה מהעסקה, אולם יצחק עומד על כך שיעל מחויבת לקיים את החוזה.

האם לדעתכם יכולה יעל להשתחרר מהעסקה? (דוגו הן בטענות שעשויה להעלות יעל והן בטענות הנגדיות שיטען יצחק).

שאלה מס' 2 (אורז התשובה לא יעלה על 3 עמודים)

ראובן ושמעון הקימו חברה שהם בעלי המניות בה. בהסכם המייסדים של החברה נקבע, בין היתר, הסדר זכות-קדימה, לפיו בעל מניות שיהיה מעוניין למכור את מניותיו (או חלק מהן) חייב להציען קודם כל לבעל המניות האחר. עוד נקבע כי הצעה כזו לרכישת המניות תחיה תקפה ל-15 ימים בלבד מהמועד שבו נשלחה וכי אם תוך 15 ימים מאותו המועד לא תגיע הודעת קיבול אל המציע, ושאי המציע למכור את מניותיו לכל אדם אחר. עוד נקבע בהסכם המייסדים, כי כל הודעה שנשלחת במסגרת הסכם המייסדים או בקשר אליו חייבת להישלח בדואר רשום.

בתאריך 1/1/05 שלח ראובן לשמעון מכתב בדואר רשום ובו הודיע כי הוא מעוניין למכור את מניותיו תמורת 50,000 ש"ח. למחרת (2/1/05), עוד בטרם הגיע המכתב לשמעון, טלפן ראובן לשמעון והודיע לו כי הוא חוזר בו מהצעתו שבמכתב וכי המחיר שהוא מבקש עבור המניות הוא 70,000 ש"ח. שמעון מודיע בשיחה הטלפונית כי אינו מוכן לקבל מראובן הודעה כלשהי אלא בדואר רשום, כמוסכם. ראובן מיהר ושלח בו ביום מכתב רשום ובו הוא מודיע כי הוא חוזר בו מהצעתו הקודמת וכי הוא מציע את מניותיו למכירה תמורת 70,000 ש"ח.

בתאריך 4/1/05 הגיע המכתב הראשון אל שמעון, ובו ביום שמעון שולח לראובן בדואר רשום הודעת קיבול. בתאריך 5/1/05 הגיע גם המכתב השני של ראובן אל שמעון אולם שמעון מתעלם ממנו.

בשל תקלה בדואר, המכתב ובו הודעת הקיבול ששלח שמעון מגיע אל ראובן רק בתאריך 17/1/05. ראובן מתעלם לחלוטין ממכתב הקיבול.

כעבור שבועיים מטלפן שמעון אל ראובן. הוא מודיע לו כי ברצונו להסדיר את התשלום עבור המניות וכן לתאם את העברת המניות על שמו. בתשובה טוען ראובן כי אין כל חזת ביניהם וכי בכוונתו למכור בימים הקרובים את המניות לאדם אחר. חוץ דעתכם ודונו בטענות השונות של הצדדים.

ב ח צ ל ח ה !!!

אוניברסיטת בר-אילן הפקולטה למשפטים

פתרון מבחן במבוא לדיני חוזים למסלול המרוכז לתואר שני לבוגרי כלכלה, מנהל-עסקים
וחשבונאות
מס' קורס: 01-602-99
סמסטר קיץ תשס"ה, מועד א'

תשובה לשאלה 1

להלן יפורטו הטענות שעשויה לטעון יעל כנגד תוקף החוזה ולעומתן טענות הנגד של יצחק.

- א. יעל תטען כי כותרת המסמך היא "זיכרון דברים" ולא חוזה. תשובתו של יצחק: כותרת המסמך איננה קובעת, אלא תוכנו ומחולתו של המסמך. זיכרון דברים יכול להיות אמנם רק שלב במו"מ אך יכול גם להיות חוזה מחייב לכל דבר ועניין. יש לבדוק עניינית האם המסמך מקיים את דרישות החוק לצורך תוקפו של חוזה, משמע: גמירת דעת, מסוימות וכן כתב (מדובר בהתחייבות לעשות עסקה במקרקעין). אין ספק שבנקודה זו הצדק עם יצחק (רבינאי נ' מן שקד).
- ב. יעל תטען להעדר גמירת דעת בעוד יצחק יטען לקיומה של גמירת דעת. בחינת המסמך והנסיבות מעלה כי ישנם סימנים לכאן ולכאן. הסימנים המעידים על קיומה של גמירת דעת הם: עריכת זיכרון דברים בכתב ובעיקר החתימה עליו, תשלום "דמי רצינות", ישנה הסכמה על הפרטים החשובים ביותר (מחוז העסקה, תיאור הצדדים, תיאור הממכר, המחיר, מועדי התשלום והמסירה), בנוסף התנהגות יעל לאחר החתימה (היא מביאה את אחותה "להראות לח את הדירה שקנתה"). יש לציין כי נוסחת הקשר (משמע, ההסכמה להתום בהמשך חוזה מפורט אצל עורך דין) כשלעצמה איננה מעידה על העדר גמירת דעת (ברק בפ"ד רבינאי). לעומת זאת, קיימים סימנים המעמידים בספק קיומה של גמירת דעת. יצחק התחייב לא להפקיד את הציק. מדובר על כך שתהיה "חתימה סופית" של החוזה אצל עורך הדין (השוו לפ"ד דור אנרגיה). בשל הסימנים הסותרים ניתן לקבל כל אחת מהטענות, אולם נראה שישנם יותר סימנים המעידים על קיומה של גמירת דעת.
- ג. יעל תטען להעדר מסוימות, שכן חסרים חלק מהפרטים שנדרשו בפסיקה הישנה (למשל סנקציות בשל הפרה, על מי חלים אילו מיסים וכדומה). תשובת יצחק (והדין עימו): חיקף הפרטים המהותיים הנדרש על מנת לקיים את דרישת המסוימות רוכך מאד על ידי הפסיקה והפרטים שהוסכמו על ידי הצדדים בחלט מקיימים את סף המינימום לצורך קיום דרישת המסוימות. (יש לציין כי גם הפרטים שהוסכמו בעל-פה – מועדי התשלום והמסירה – הם חלק מהפרטים המוסכמים. תעורר אמנם בעיה בנושא הכתב אולם מבחינת דרישת המסוימות פרטים אלה הוסכמו).
- ד. יעל תטען שלא מתקיימת דרישת הכתב המהותית של סעיף 8 לחוק המקרקעין. אמנם דרישה זו רוככה מאד במהלך השנים אולם עדיין יש צורך במסמך כתוב ובו כל הפרטים המהותיים. אמנם מועדי מסירה ותשלום ניתנים, עקרונית, להשלמה נורמטיבית מכוח מנגנוני החלמה שבחוק (וההשלמה הנורמטיבית משלימה הן את המסוימות והן את

דרישת הכתב) אולם כאשר פרט מסוים הוסכם, אך ההסכמה הייתה בעל פה (מועדי תשלום ומסירה) נחטמת חאפשרות לחשלמה נורמטיבית ולכאורה המסמך פגום מבחינת זרישת הכתב. מאחר ודרישת הכתב במקרקעין היא מהותית, הרי שמסמך שאינו מקיים את הדרישה מאיין, לכאורה, את תוקף החוזה. יצחק יטען, לעומת זאת, כי כל הפרטים הבסיסיים מצויים במסמך הכתוב וכי פסיקה מאוחרת יותר אפשרה להביא ראיות חיצוניות לתוזה ביתס לפרטים שהוסכמו בעל פה (אהרונוב נ' אהרונוב). בנוסף ניתן אולי להשתמש בסעיף 12 (תום לב במו"מ) כדי להתגבר על פגם במסמך הכתוב (קלמר נ' גיא). אם כי יש לזכור שבית המשפט סייג את אפשרות השימוש בחלכה זו למקרים חריגים ביותר "שעולה מהם זעקות ההגנות". דומני שטענות הצדדים ביחס לדרישת חכתב מאוזנות למדי. אני נוטה להניח כי בית המשפט חיה קובע כי במקרה זה מתקיימת דרישת הכתב (אך גם תשובה חפוכה היא בחחלט קבילה בעיני).

ח יעל תטען כי אף אם נכרת חוזה, חרי יצחק הפר את חובת הגילוי שמכוח סעיף 12 (לא גילה לה על מטרד הרעש הקשה). הפרת חובת גילוי מהווה בסיס לטענת הטעייה שמאפשרת את ביטול החוזה. יצחק יטען כי זה מידע שיכולה הייתה לגלות בעצמה ולכן לא חלה עליו החובה לגלותו (מחלוקת השופטים אשר ולנדוי בספקטור נ' צרפתי). גם כאן קשה להכריע איזו עמדה יאמץ בית המשפט (אני נוטה להניח כי סביר שבית המשפט יקבע שיש הפרה של חובת גילוי ולכן גם הטעיה).

תשובה לשאלת 2 (סח"כ 40 נקודות)

באופן עקרוני השאלה מבוססת על פסק דין תשובה נ' בר-נתן, אולם בשינויים מסוימים.

טענות שמעון (לכך שנכרת חוזה):

א. מדובר בהצעה בלתי חוזרת חתקפה ל- 15 ימים. ראובן יכול לתזור בו מחהצעה רק כל עוד ההצעה לא נמסרה לניצע (שמעון) (סעיף 3(ב) לחוק החוזים). שיחת הטלפון אינה בגדר חזרה מההצעה שכן הצדדים תסכימו כי כל הודעת (111) חייבת להישלח בדואר רשום (וזאת בניגוד לפסק דין תשובה ששם רק ההצעה והקיבול היו חייבים להישלח בדור רשום ולכן החזרה מההצעה שנעשתה בטלפון עוד לפני שההצעה הגיעה בדואר הרשום חבילה לפקיעת החצעה). שמעון שלח תודעת קיבול לפני שהגיע המכתב המודיע על חזרתו של ראובן מההצעה ולכן הודעת החזרה אינה תופסת.

ב. אמנם הודעת הקיבול נמסרה לראובן באיחור (ב-17 לינואר במקום ב- 15 כפי שחוסכם) אולם מאחר והאיחור נגרם לא בידיעתו ולא באשמתו של שמעון, חרי לפי סעיף 8(ב) לחוק החוזים נכרת החוזה (שכן ראובן לא הודיע מיד כשהגיע אליו הקיבול שהוא דוחה את הקיבול המאוחר).

טענות ראובן (לכך שלא נכרת חוזה):

א. אמנם הוסכם שכל הודעה חייבת להיות בדואר רשום אולם מאחר ובמועד שבו טלפן ראובן כדי להודיע על החזרה מההצעה שמעון לא חיה מודע בכלל לקיומה של חצעה כזו,

ולכן אין כאן כל הסתמכות הראויה להגנה מצד שמעון, יהיה זה חוסר תום לב במוי"מ להתעלם מהודעת החזרה, למרות שנעשתה בטלפון ולכן החזרה מההצעה תופסת ושמעון אינו יכול לקבל הצעה שפקעה יצוין כי אפשרות זו נרמזת על ידי ברק בפ"ד תשובה (הוא אמנם משאיר זאת בצריך עיון, אולם ניתן לחבין שזו כנראה חייבת גישתו במקרה כזה). לכן אין תוקף לקיבול שנעשה לאחר שההצעה בוטלה.

ב לחלופין, ראובן יטען כי הודעת הקיבול של שמעון לא הגיעה במועד שנקבע (תוך 15 ימים ממועד משלוח ההצעה). הוא יוסיף ויטען כי היה רשאי להתעלם מהודעת הקיבול ולא להודיעה מיידית על דחייתה (לפי סעיף 8(ב) שכן הוא סבר בתום לב שממילא ההצעה פקעה בעת שחזר ממנה ולכן אין כל משמעות להודעת הקיבול).

עזרת הממשלה מזוהרת!
נבחן שימצאו ברשותו חומרי
עזר אסורים או יתפס בהעתקה
יענש בחומרה עד כדי הרחקתו
מהאוניברסיטה.

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים

מבוא למשפטים
תואר שני לבוגרי כלכלה, ראיית חשבון ומנהל-עסקים

ד"ר ניר קידר

מבחן סופי
מועד א', 24 בפברואר 2005

משקל הבחינה 100% מן הציון הסופי.

הבחינה בנויה מארבע שאלות. יש לענות על כולן. אין בחירה.

משך הבחינה: שעתיים.

המבחן הוא ב"ספרים סגורים". חל איסור מוחלט להשתמש בחומר עזר כלשהו.

סך כל התשובות לא יעלה על שלושה עמודים (יודגש, 3 עמודים ולא 3 דפים). כל חריגה תוביל להורדה בציון!

נא לתשאיר שוליים הגיוניים לצורך הערות הבודק ולכתוב רק מצד אחד של הדף.
אם מדובר בטיוטא שאינכם מעוניינות/ים שתיקרא על ידי הבודקים, נא לסמן את עמודי הטיוטא בצורה בחירה.

שאלות הבחינה

1. הסבירו את טענתו של המשפט לכוללניות ולעליונות.
2. מנו לפחות שתי בעיות המטרידות את המשפט הישראלי, שעימן ניסה להתמודד חוק יסודות המשפט, תשמ"א-1980. כיצד טיפל החוק בבעיות אלה, ואילו ויכוחים התעוררו בעקבות חקיקתו?
3. אלו **בתי דין** (לא טריבונאלים מינהליים) קיימים במשפט הישראלי חוץ ממערכת בתי-המשפט הרגילה. מה המבנה של מערכות בתי הדין השונות? כיצד ניתן להשיג על החלטותיהם?
4. מהו היסוד הנפשי הנדרש בדרך כלל בעבירה פלילית? מהם דרגותיו השונות? מהם שני החריגים המנויים בחוק העונשין לדרישה היסוד הנפשי?

בהצלחה!

מספר קורס 99-600-07, 99-600-06

ועדת המשמעות מזהירה!
נבחן שימצאו ברשותו חומרי
עזר אסורים או יתפס בהענתקה
יענש בחומרה עד כדי הרחקתו
מהאגודת הברסית.

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים

מבוא למשפטים

תואר שני לבוגרי מדעי החברה
תואר שני לבוגרי כלכלה ראיית חשבון ומנהל-עסקים

ד"ר ניר קידר

מבחן סופי

מועד ב', 23 באפריל 2006

משקל הבחינה 100% מן הציון הסופי.

הבחינה בנויה משש שאלות, שמתוכן יש לענות על חמש.

משך הבחינה: שעתיים.

המבחן הוא ב"ספרים סגורים". חל איטור מוחלט להשתמש בחומר עזר כלשהו.

סך כל התשובות לא יעלה שני עמודים (נדגש, 2 עמודים ולא 2 דפים).

כל תריגה (גם תריגה של מספר מלים, כתיבה בכתב צפוף מדי וכו') תוביל לחורדה בציון.

אנא, חשאיירו שורח ריקה בין תשובה לתשובה, לנוחות הבודק.

נא לחשאייר שוליים חגיגניים לצורך הערות הבודק ולכתוב רק מצד אחד של הדף.
אם מדובר בטיוטא שאינכם מעוניינות/ים שתיקרא על ידי הבודק, נא לסמן את עמודי
הטיוטא בצורה בהירה.

שאלות הבחינה

1. אילו שלושה סוגי חיובים מוכרים בדין הישראלי. הסבירו וחדגומו.
2. באילו שני עניינים עוסק חוק יסודות המשפט, תשי"ם-1980 ויזוח ויזוח גדול התלקח מחדש בעקבות חקיקתו?
3. אילו סוגי נורמות משפטיות מוכרות בתורת המשפט? אנא הגדירו כל אחת מהן בקצרה.
4. הסבירו את הקשרים שבין צורך ותוכן במשפט. כיצד קשורת לנושא זה תפוסת "הפורמליזם המשפטי"?
5. באילו נושאים עוסקים בתי הדין לעבודה? מדוע ראח לנוכח המשפט הישראלי לייחד בתי דין מיוחדים לנושאים אלה? האם מדובר במערכת נפרדת לגמרי ממערכת בתי-המשפט הרגילה או שמא ישנו קשר בין שתי המערכות?
6. מנו לפחות שלושה הבדלים בין דיני הנזיקין לדיני העונשין.

בהצלחה רבה!

ועדת המשפטים לזיהוי
נבחן שימצאו ברשותו חומרי
עזר אסורים או יתפס בהעתקה
יענש בחומרה עד כדי הרחקתו
מהאוניברסיטה.

99-000-01-02

03-6354929

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים

מבוא למשפטים

תואר שני לבוגרי כלכלה ראיית חשבון ומנהל-עסקים

ד"ר ניר קיזר

מבחן סופי

מועד א', 3 באוקטובר 2004

משקל הבחינה 100% מן הציון הסופי.

הבחינה בנויה מארבע שאלות. יש לענות על כולן. אין בחירה.

משך הבחינה: שעהיים.

המבחן הוא ב"ספרים סגורים". חל איסור מוחלט להשתמש בחומר עזר כלשהו.

סך כל התשובות לא יעלה על שלושה עמודים (יודגש, 3 עמודים ולא 3 דפים). כל חריגה תוביל לחורדה בציון!

נא להשאיר שוליים הגיוניים לצורך הערות הבודק ולכתוב רק מצד אחד של הדף. אם מדובר בטקסט שאינכם מעוניינים שתיקרא על ידי הבודקים, נא לסמן את עמודי הטיוטא בצורה בהירה.

שאלות הבחינה

1. ✓ הסבירו איזה תהליך (או שינוי תפישתי) עברו דיני הניקין המודרניים והביאו שתי דוגמאות לשוני שבין דיני הניקין היום מדיני הניקין בשיטות עתיקות.
2. ✓ הסבירו והדגמו את הויכוח בין פוזיטיביזם ונון-פוזיטיביזם משפטי. על התשובה לתאר לפחות תיאורית פוזיטיביסטית אחת ולפחות תפישת נון-פוזיטיביסטית אחת.
3. ✓ תארו בכללי את מבנה מערכת בתי המשפט ובתי הדין בישראל (אלו ערכאות קיימות, אלו בתי דין וכו'). ציינו לפחות שתי ביקורות על מבנה מערכת בתי המשפט בארץ. כיצד פתרו בעולם את הביקורות שהעלתם?
4. זנוב בקצרה בשאלה: מהו למהימנות ולענייני?

בהצלחה!